

Útmutató levélvizsgálatokhoz és mintavételhez

A fás szárú növények, állókultúrák esetében az évente végzett levélanalízissel lehet diagnosztikailag leginkább nyomon követni a tápanyagellátás és a tápanyag-egyensúly helyzetét és annak változásait. Az egymást követő évek vizsgálati adatai fontos összehasonlítási alapot szolgáltatnak, a levélanalízis megbízhatóságát jelentősen növelik.

A levélanalízis adatainak értékelhetősége nagymértékben függ a helyes mintavételtől, a mintavétel módjától és idejétől. A gyümölcs- és szőlő ültetvényekben az intenzív hajtásnövekedés befejezése utáni időszak a legkedvezőbb a mintavételre, ilyenkor a levelek tápelem tartalma viszonylag hosszabb időn át stagnál. A mintavételre javasolt fenofázis ellátottsági határértékei megtalálhatók a hazai szakirodalomban.

A levélvizsgálatokra kötelező előírás csak az AKG egyes célprogramjaiban van, ezért útmutatónkat ezen előírásokat figyelembe véve állítottuk össze.

Laboratóriumunkban lehetőség van a levélmintákból a legfontosabb makro- és mikroelemek: **N-, P-, K-, Ca-, Mg-, Zn-, Cu-, Mn-, Fe- és B-tartalom** akkreditált vizsgálatára.

Levélanalízis során betartandó követelmények

Általános előírások:

A N, P, K, Ca és Mg paraméterekre történik levélanalízis elvégzése.

A mintavételi egység kijelölésénél alapul kell venni a talajmintavételi egységet (5 hektár), amit ezen belül a faj, illetve fajta határol be. A mintavételi egységbe egy faj, illetve egy fajta kerülhet. Vegyes állomány esetén a fő fajt, fajtát kell mintázni.

Egy mintavételi egységről egy mintát kell venni, amelynek két külön kezelt átlagmintából kell állnia. A két átlagmintának a két átló mentén szedett növényt, növényi szervet kell tartalmaznia. Ennek megfelelően a két átló mentén külön-külön gyűjtött két darab átlagmintából egy darab lemérendő reprezentatív mintát kell képezni, melyet vizsgálat céljából akkreditált laboratórium rendelkezésére kell bocsátani. Egy leadott minta minimum 0,1 kg növényi szervet (levél, levélnyel) kell, hogy tartalmazzon.

Egy mintát 50-100 db növény vagy minimum 100 db növényi szerv (levél, levélnyel) képez. Minden növényi szervet más növényről kell begyűjteni.

Almatermésű, bogyós, csonthéjas és héjas ültetvényekben egy fáról legalább 2 db levelet kell leszedni a fa két, sorközi oldaláról, a koronaszint alsó harmadából. Szőlő esetén a leveleket (levéllemezt) az első fűrt szárcsomójáról mintázzuk meg.

Nem szabad mintát gyűjteni:

- növényvédelmi permetezést követően a munkaügyi várakozási idő leteltéig;
- lombtrágyázás után legalább 2 hétig;
- sáros, szennyezett növényekről.

A mintába csak kifejlett, a fajtára jellemző, ép, egészséges, csapadéktól mentes növényt, levelet, illetve levéllemezt lehet szedni.

A szegélyhatás elkerülésére a tábla szélső soraiból, illetve a sorok szélső növényeiből nem szabad mintát venni.

A mintát kódszámozott zacskóba kell gyűjteni és mintaazonosító jeggyel ellátni, amelyen a terület adatai mellett a növényfaj (fajta), valamint a növényi szerv neve és fejlettségi állapota is szerepeljen.

A gyűjtött mintát zacskóba kell tenni, valamint a laboratóriumba történő juttatásig hűtőtáskában tartani. A mintákat lehetőleg a mintavétel napján szükséges a laboratóriumba juttatni.

Mintavételi eszközök:

- papír vagy etamin zacskók;
- rozsdamentes olló, kés, metszőolló.

A mintaazonosító jegynek a következőket kell tartalmaznia:

- támogatást igénylő neve, ügyfél-azonosítója, postacíme;
- tematikus előírás csoport megnevezése;
- termőterület adatai, minta származási helye: blokkazonosító, helyrajzi szám, tábla területnagysága, tábla sorszám, KET sorszáma;
- minta kódja;
- mintavétel időpontja;
- növény megnevezése, fajta.

A növénymintavétel módja, időpontja, helye ültetvények esetében:

Kultúra	Minta-vétel	Fenofázis	Mintavétel helye
Szőlő	I.	Teljes virágzásban (termőhajtásról)	a fürttel szembeni, ép, fajtára jellemző levél
Alma, körte, birs, naspolya	I.	Hajtásnövekedés befejezése után	a földről még kézzel elérhető csúcshajtás közepéről származó teljes levél
Őszibarack, nektarin, homoktövis	I.	Éréskor	a földről még kézzel elérhető csúcshajtás közepéről származó teljes levél
Szilva, kajszi, meggy, cseresznye	I.	a hajtásnövekedés befejezése után	a földről még kézzel elérhető csúcshajtás közepéről származó teljes levél
Dió	I.	a csonthéj kialakulása után	az összetett levél csúcsi levéllemeze
Mandula, mogyoró, szelídgesztenye	I.	a csonthéj kialakulása után	a földről még kézzel elérhető csúcshajtás közepéről származó teljes levél
Piros és egyéb ribiszke, piszke/egres, josta,	I.	Éréskor	a hajtás középső kifejlett levele
Termesztett bodza	I.	Éréskor	a hajtás középső részéről kifejlett összetett levéllemeze
Málna, szeder	I.	Éréskor	a hajtás középső részéről kifejlett összetett levéllemeze